SAD KROK PO KROKU · 2027

KALENDARZ SADOWNIKA NA CAŁY ROK

MIESIĄC PO MIESIĄCU, DLA POLSKIEGO KLIMATU

ANDRZEJ SADOWSKI

LIBROVA

W PREZENCIE

Kalendarz sadownika na cały rok

Miesiąc po miesiącu, dla polskiego klimatu

Andrzej Sadowski

LIBROVA · 2026

Twoja strefa klienta
Wszystkie książki z kolekcji są zawsze dostępne pod tym adresem:
https://pl.librova.eu/pages/strefa-klienta-sad-hqndpv

Kalendarz sadownika na cały rok – Miesiąc po miesiącu, dla polskiego klimatu
Andrzej Sadowski

© 2026 Librova. Wszelkie prawa zastrzeżone. Publikacja przeznaczona wyłącznie do użytku osobistego nabywcy. Kopiowanie, udostępnianie i odsprzedaż bez zgody wydawcy są zabronione.

Bezpieczeństwo: używaj stabilnych drabin i, jeśli to możliwe, poproś kogoś, aby ją przytrzymał; nigdy nie tnij w pobliżu linii elektrycznych. Pracuj dobrze naostrzonymi i zdezynfekowanymi narzędziami, w rękawicach i okularach ochronnych. Przy grubych gałęziach lub wysokich drzewach wezwij fachowca. Zawsze stosuj się do instrukcji na etykiecie każdego środka ochrony roślin. Podane terminy są orientacyjne: dostosuj je do klimatu swojego regionu.

Spis treści

1. Jak korzystać z tego kalendarza
2. Styczeń
3. Luty
4. Marzec
5. Kwiecień
6. Maj
7. Czerwiec
8. Lipiec
9. Sierpień
10. Wrzesień
11. Październik
12. Listopad
13. Grudzień
14. Podsumowanie roczne: 10 gatunków

Jak korzystać z tego kalendarza

Ten kalendarz sadownika towarzyszy ci przez cały rok, miesiąc po miesiącu, opracowany z myślą o polskim klimacie. W każdym miesiącu znajdziesz trzy bloki: **co ciąć**, **co szczepić** i **inne prace** (sadzenie, opryski, podlewanie, przerzedzanie owoców, zbiory). Na końcu podsumowanie roczne łączy 10 gatunków w jednej tabeli.

Uwaga o klimacie

Polska ma klimat umiarkowany, z mroźnymi zimami i przymrozkami wiosennymi, które zdarzają się jeszcze w maju. Daty w tej książce dotyczą **centralnej Polski**. Jeśli mieszkasz w zimniejszym regionie (północny wschód, góry, Podlasie), opóźnij prace końca zimy o 2–4 tygodnie; w cieplejszym (Dolny Śląsk, Wielkopolska, okolice Sandomierza) możesz je przyspieszyć o dwa–trzy tygodnie.

Gatunki

Kalendarz obejmuje 10 gatunków: jabłoń, grusza, śliwa, wiśnia, czereśnia, brzoskwinia, porzeczka czerwona, agrest, malina i winorośl.

Jak czytać

Symbol	Oznacza
Cięcie zimowe	Gdy drzewo jest w spoczynku, między opadnięciem liści a ruszeniem pąków.
Cięcie letnie	Po zbiorach albo gdy drzewo rośnie; porządki, usuwanie wilków.
Szczepienie	W rozszczep, za korę lub okulizacja, zależnie od miesiąca i gatunku.
Inne prace	Sadzenie, opryski, podlewanie, przerzedzanie, zbiory.

Wskazówka: pogoda decyduje bardziej niż data. Nie tnij podczas mrozu, deszczu ani silnego wiatru. Jeśli miesiąc wymaga jakiegoś zadania, a pogoda na to nie pozwala, poczekaj kilka dni.

Bezpieczeństwo w każdym miesiącu: stabilna drabina, rękawice, okulary oraz zdezynfekowane i naostrzone narzędzia.

Styczeń

Pełny spoczynek. Zima jest najmroźniejsza: tnij tylko w dni łagodne (bez silnego mrozu), a główne cięcie zimowe zaczyna się dopiero w lutym. Unikaj pracy podczas mrozu poniżej −5 °C, w deszczu i na oblodzonej drabinie.

Co ciąć

Gatunek	Zadanie
Jabłoń, grusza	Tylko w dni łagodne: usuwanie suchych i połamanych gałęzi. Główne cięcie zimowe zaczyna się w lutym.
Winorośl	Jeszcze nie ciąć: cięcie od końca lutego do marca, przed „płaczem”.
Porzeczki i agrest	W dni bez mrozu: usuwanie starych i krzyżujących się pędów (główne cięcie w lutym–marcu).
Malina	Uporządkować i przywiązać nowe pędy; wyciąć pozostałości po zbiorach.
Śliwa, wiśnia, czereśnia, brzoskwinia	Nie ciąć zimą; tylko usunąć suche drewno w suchy dzień. Cięcie latem, po zbiorach (brzoskwinia: kwiecień).

Co szczepić

Jeszcze nie szczepi się. To miesiąc na **ścinanie zrazów** w spoczynku (jabłoń, grusza, czereśnia, wiśnia, śliwa, winorośl),

w dni bez silnego mrozu: utnij dobrze zdrewniałe pędy z poprzedniego roku, zwiąż je gatunkami i przechowuj w wilgotnym chłodzie (piasek, lodówka w temperaturze 1–4 °C) aż do szczepienia.

Inne prace

- **Sadzenie:** zimą nie, bo ziemia jest zamarznięta; zaplanuj sadzenie na wiosnę i przygotuj dołki.
- **Przegląd:** usuń z drzew i spod nich mumie owoców i resztki chorych liści (jabłonie, śliwy, wiśnie), aby ograniczyć choroby.
- **Sadzonki:** porzeczek, agrestu i winorośli (w spoczynku, w dni bez mrozu; przechowuj w wilgotnym piasku).
- **Zbiory:** brak; sprawdzaj jabłka i gruszki w przechowalni i usuwaj zepsute.
- **Podlewanie:** niepotrzebne; w suchą zimę bez śniegu podlej świeżo posadzone drzewa w dni bez mrozu.

Wskazówka: w styczniu zdezynfekuj i naostrz narzędzia na cały rok.

Luty

Ostatnie tygodnie spoczynku: w dni bez silnego mrozu zaczyna się główne cięcie zimowe jabłoni, gruszy i krzewów jagodowych. Szczepienie jeszcze nie.

Co ciąć

Gatunek	Zadanie
Jabłoń, grusza	Cięcie zimowe: czyszczenie, redukcja i formowanie (od drugiej połowy lutego, w dni bez mrozu poniżej –5 °C).
Winorośl	Marzec (w ciepłych regionach od końca lutego): zacząć cięcie właściwe, przed „płaczem” (ruszeniem soków).
Porzeczki, agrest, malina	Porzeczki i agrest: cięcie zimowe, wycięcie starych pędów. Malina powtarzająca: wyciąć wszystkie pędy przy ziemi.
Brzoskwinia	Jeszcze nie ciąć: cięcie pod koniec marca–kwietnia, przy nabrzmiewaniu pąków (brzoskwinia jest wrażliwa na mróz).
Śliwa, wiśnia, czereśnia	Nie ciąć zimą; tylko usunąć suche drewno w suchy dzień.

Co szczepić

Jeszcze za wcześnie. Zrazy czekają w chłodzie (ścięte w styczniu–lutym), a podkładki jeszcze śpią. Szczepienie w rozszczep i za korę zaczyna się pod koniec marca.

Inne prace

- **Sadzenie:** tylko wtedy, gdy ziemia nie jest zamarznięta; w przeciwnym razie czekaj do marca.
- **Opryski zimowe:** przed ruszeniem pąków (koniec lutego–marzec) preparat miedziowy na brzoskwini, śliwie, jabłoni i gruszy, w dni bez mrozu.
- **Nawożenie:** kompost lub dobrze rozłożony obornik wokół drzew, gdy ziemia rozmarznie.
- **Zbiory:** brak; sprawdzaj jabłka i gruszki w przechowalni.

Wskazówka: zrazy brzoskwini i śliwy są wrażliwe; trzymaj je w miejscu wilgotnym i chłodnym.

Marzec

Soki ruszają pod koniec miesiąca. To główny miesiąc cięcia jabłoni, gruszy, krzewów i winorośli oraz początek szczepienia.

Co ciąć

Gatunek	Zadanie
Brzoskwinia	Od końca marca do kwietnia: cięcie owocujące przy nabrzmiewaniu pąków lub w czasie kwitnienia, po ustąpieniu mrozów.
Winorośl	Początek marca do ruszenia soków: cięcie owocujące; później winorośl „płacze”.
Jabłoń, grusza, porzeczki, agrest	Główne cięcie zimowe: czyszczenie, obniżanie i formowanie; skończyć przed ruszeniem pąków.
Śliwa, wiśnia, czereśnia	Nie ciąć; tylko suche drewno. Młode śliwy: tylko formowanie, w suchy dzień.

Co szczepić

- **W rozszczep i za korę (koniec marca–kwiecień):** jabłoń, grusza, śliwa; czereśnia i wiśnia w kwietniu.
- **Winorośl:** szczepienie na starym krzewie w kwietniu, gdy „płacz” już ustał.
- Wykonuj w dzień bez deszczu i zabezpiecz cięcie maścią i taśmą.

Inne prace

- **Sadzenie:** drzewa z gołym korzeniem, gdy ziemia rozmarznie; drzewa w pojemnikach od kwietnia.
- **Opryski:** mieszanka bordoska na drzewa pestkowe przy nabrzmiewaniu pąków; obserwuj kędzierzawość liści brzoskwini.
- **Podlewanie:** tylko w suchą wiosnę, nowo posadzone drzewa i szczepki.
- **Szczepki:** sprawdź maść i taśmę, usuwaj dzikie pędy podkładki.
- **Zbiory:** brak; przeglądaj przechowywane owoce.

Wskazówka: chroń kwiaty brzoskwini przed późnymi przymrozkami włókniną w jasne, mroźne noce.

Kwiecień

Kwitnienie i ruszenie wzrostu. Cięcie to prawie tylko poprawki; uwaga na późne przymrozki i pierwsze ataki szkodników i chorób.

Co ciąć

Gatunek	Zadanie
Brzoskwinia	Cięcie owocujące przy nabrzmiewaniu pąków lub w czasie kwitnienia, po ustąpieniu mrozów.
Winorośl	Wyłamywanie pędów na pniu; początek cięcia zielonego.
Malina	Przywiązać i poprowadzić nowe pędy; oczyścić rząd.
Pozostałe gatunki	Nie ciąć; tylko gałęzie suche lub połamane.

Co szczepić

- **Za korę:** jabłoń, grusza, śliwa, czereśnia i wiśnia, gdy kora dobrze się odchyla (kwiecień–maj).
- **Szczepienie w rozszczep:** jabłoń, grusza i śliwa, na początku kwietnia, gdy zrazy są jeszcze uśpione.
- **Winorośl:** szczepienie na starym krzewie, gdy „płacz” po cięciu już ustał.

Inne prace

- **Sadzenie:** drzewa w pojemnikach i krzewy jagodowe (porzeczki, agrest, maliny), z podlaniem od razu przy sadzeniu.
- **Opryski:** obserwuj mszyce, kędzierzawość brzoskwini i mączniaka winorośli (pierwsze opryski miedzią i siarką, gdy pędy mają 10 cm).
- **Podlewanie:** zacznij od młodych drzew i świeżych szczepek.
- **Przerzedzanie owoców:** jeszcze nie; obserwuj zawiązywanie.
- **Zbiory:** brak; pierwsze owoce dopiero w czerwcu.

Wskazówka: po późnym przymrozku poczekaj kilka dni, zanim zaczniesz ciąć: zobacz, co naprawdę zmarzło.

Maj

Pełnia wzrostu i kwitnienia. Miesiąc cięcia zielonego, przerzedzania i ochrony przed przymrozkami; zbiory dopiero w czerwcu.

Co ciąć

Gatunek	Zadanie
Winorośl	Cięcie zielone: wyłamywanie, przywiązywanie i prowadzenie pędów.
Brzoskwinia	Usuwanie źle usytuowanych pędów i tych rosnących do środka.
Jabłoń, grusza	Usuwanie wilków i pędów z pnia, gdy są jeszcze delikatne.
Czereśnia, wiśnia	Dopiero po zbiorach (lipiec–sierpień).
Porzeczki, agrest, malina	Drobne poprawki; wyłamywanie nadmiaru nowych pędów maliny.

Co szczepić

- **Okulizacja na oczko żywe:** brzoskwinia, śliwa, czereśnia i wiśnia (kwiecień–maj, gdy kora się odchyla).
- Sprawdź szczepki w rozszczep i za korę z marca–kwietnia: usuń pędy podkładki i przywiąż zraz do palika.

Inne prace

- **Podlewanie:** podlewaj głęboko młode drzewa i szczepki; przy drzewach owocujących, w suchą pogodę, podlewaj podczas zawiązywania owoców.
- **Przerzedzanie owoców:** jabłoń, grusza, brzoskwinia i śliwa, usuwając nadmiar owoców (jeden–dwa w gronie, 8–10 cm między owocami), gdy mają wielkość orzecha laskowego.
- **Opryski:** obserwuj mszyce, owocówkę, mączniaka, parcha jabłoni i zarazę ogniową.
- **Zbiory:** brak; owoce pestkowe dojrzewają dopiero w czerwcu i lipcu.

Wskazówka: przerzedzanie wygląda na marnotrawstwo, ale daje większe owoce i drzewa, które nie tracą plonu w następnym roku.

Czerwiec

Początek lata. Zbiory czereśni (pod koniec miesiąca), porzeczek i pierwszych malin letnich; cięcie letnie drzew pestkowych zaczyna się zaraz po zbiorach.

Co ciąć

Gatunek	Zadanie
Czereśnia, wiśnia	Cięcie letnie zaraz po zbiorach (lipiec–sierpień), w suchą pogodę.
Brzoskwinia	Przycinanie końców i usuwanie silnych wilków.
Winorośl	Cięcie zielone: przycinanie wierzchołków i wyłamywanie; podnoszenie pędów.
Jabłoń, grusza	Usuwanie delikatnych wilków.
Porzeczki i agrest	Po zbiorach (lipiec): skrócić boczne przyrosty do 4–5 liści i wyciąć stare pędy.
Malina	Maliny letnie: po zbiorach (lipiec–sierpień) wyciąć pędy, które owocowały.

Co szczepić

Niewiele się szczepi. Okulizację na oczko śpiące zaczyna się w lipcu. Sprawdź taśmy starszych szczepek i poluzuj je, zanim zaczną dusić.

Inne prace

- **Podlewanie:** regularne, głębokie, przy młodych drzewach i owocujących; ściółka, aby zatrzymać wilgoć.
- **Przerzedzanie owoców:** zakończ przy jabłoni, gruszy i brzoskwini.
- **Opryski:** obserwuj mączniaka i mączniaka rzekomego winorośli, owocówkę i muchówkę (plamoskrzydła, na wiśniach i czereśniach).
- **Zbiory:** czereśnie, porzeczki, maliny letnie; pierwsze śliwy i wiśnie dopiero w lipcu.

Wskazówka: okryj czereśnie siatką przeciw ptakom, gdy tylko owoce zmienią kolor.

Lipiec

Miesiąc ciepły: najlepszy na cięcie letnie drzew pestkowych, które szybko się goją. Podlewanie i czujność.

Co ciąć

Gatunek	Zadanie
Śliwa	Główne cięcie letnie po zbiorach (lipiec–sierpień).
Czereśnia, wiśnia	Cięcie letnie zaraz po zbiorach, w suchą i ciepłą pogodę.
Brzoskwinia	Przycinanie końców i usuwanie gałęzi zacieniających owoce.
Jabłoń, grusza	Lekkie cięcie letnie: wilki i pędy zacieniające owoce.
Winorośl	Przycinanie wierzchołków i częściowe oberwanie liści przy gronach.
Porzeczki i agrest	Po zbiorach: wyciąć najstarsze pędy (4–5-letnie), skrócić boczne przyrosty do 4–5 liści.
Malina	Wyciąć pędy, które owocowały (maliny letnie); przywiązać nowe.

Co szczepić

- **Okulizacja na oczko śpiące** (od połowy lipca do sierpnia): śliwa, brzoskwinia, czereśnia i wiśnia.

- Wybierz pędy z tego roku z dobrze ukształtowanymi pąkami i usuń liście, zostawiając ogonek.

Inne prace

- **Podlewanie:** głębokie, wieczorem lub o świcie; ściółka ze słomy.
- **Podpieranie:** podpieraj gałęzie obciążone owocami u brzoskwini, śliwy i jabłoni.
- **Opryski:** owocówka, muchówka, mączniak; zbieraj i niszcz opadłe owoce.
- **Zbiory:** wiśnie, czereśnie (do początku lipca), śliwy wczesne, porzeczki, maliny, jabłka i gruszki wczesne.

Wskazówka: cięcie letnie tylko w suchą pogodę to złota zasada, by uniknąć gumozy.

Sierpień

Najcieplejszy miesiąc. Trwa cięcie letnie części drzew pestkowych i okulizacja; reszta to podlewanie, zbiory i uwaga na upał.

Co ciąć

Gatunek	Zadanie
Śliwa, czereśnia, wiśnia	Dokończyć cięcie letnie zaraz po zbiorach.
Malina	Wyciąć przy ziemi pędy, które owocowały (maliny letnie); przywiązać nowe.
Jabłoń, grusza	Usunąć wilki; otworzyć koronę, aby owoce nabrały koloru.
Winorośl	Poprawki; lekkie oberwanie liści przy gronach.
Pozostałe gatunki	Unikaj grubych cięć przy upale.

Co szczepić

- **Okulizacja na oczko śpiące** (sierpień do początku września): jabłoń, grusza, brzoskwinia, śliwa, czereśnia i wiśnia.
- Wybieraj chłodne godziny dnia i chroń oczko taśmą do szczepienia.

Inne prace

- **Podlewanie:** regularne, głębokie i wcześnie rano; ściółka ze słomy lub kory.
- **Opryski:** obserwuj muchówkę, owocówkę i oparzenia owoców; pomaluj na biało młode pnie wystawione na słońce.
- **Podpieranie:** utrzymuj podpory pod gałęziami obciążonymi owocami.
- **Zbiory:** brzoskwinie, śliwy, gruszki, jabłka letnie, maliny powtarzające, pierwsze winogrona wczesnych odmian.

Wskazówka: podlewaj młode zaszczepione drzewa co tydzień; świeża szczepka obumiera bez wody.

Wrzesień

Koniec lata: winobranie i zbiór jabłek i gruszek. To także miesiąc przygotowania gleby do sadzenia.

Co ciąć

Gatunek	Zadanie
Malina powtarzająca	Zbiór; przywiązać i oczyścić pędy (cięcie dopiero w lutym).
Winorośl	Dokończyć zbiór; usunąć zeschnięte pędy.
Jabłoń, grusza	Wilki; otworzyć koronę, jeśli nie zrobiono tego wcześniej.
Pozostałe gatunki	Żadnego mocnego cięcia; czekaj na zimę lub na termin właściwy dla gatunku.

Co szczepić

- Koniec **okulizacji** na oczko śpiące (do początku września), jeśli kora jeszcze się odchyla.
- Sprawdź oczka z lipca i sierpnia: uchwyt liścia powinien odpaść; taśmę zostaw do końca zimy.

Inne prace

- **Przygotowanie sadzenia:** wykop dołki szerokości 1 m i głębokości 60 cm i pozwól ziemi się przewietrzyć do

października; jesień to dobry termin sadzenia.

- **Nawożenie podstawowe:** dobrze rozłożony kompost do dołków i pod drzewa dorosłe, po zbiorach.
- **Podlewanie:** zmniejszaj w ciągu miesiąca, wraz z pierwszymi deszczami.
- **Zbiory:** winogrona, jabłka, gruszki, śliwy późne, maliny powtarzające.

Wskazówka: przechowuj tylko owoce zdrowe, bez obić; jedno zepsute jabłko psuje sąsiednie.

Październik

Jesień. Pierwsze chłody, ostatnie zbiory i porządki w sadzie. Miesiąc czyszczenia, nawożenia i przygotowania sadzenia.

Co ciąć

Gatunek	Zadanie
Porzeczki, agrest, malina	Usunąć suche pędy po zbiorach; przywiązać to, co zostaje na zimę.
Winorośl	Oczyścić zeschnięte pędy; przycinać dopiero pod koniec zimy.
Pozostałe gatunki	Nie ciąć; tylko usunąć gałęzie suche lub połamane.

Co szczepić

Nie szczepi się. Skorzystaj, by **oznaczyć** drzewa, z których chcesz ściąć zrazy zimą, i **przygotować** podkładki na wiosnę.

Inne prace

- **Sadzenie:** od października do pierwszych przymrozków; jesień to dobry termin sadzenia drzew i krzewów. Dołki przygotuj wcześniej, jeśli nie zrobiłeś tego we wrześniu.
- **Nawożenie:** kompost lub dobrze rozłożony obornik wokół drzew; wapnowanie, jeśli gleba jest kwaśna.

- **Porządki:** zgrab i usuń z sadu zmumifikowane owoce i chore liście (parch, moniliozę); spal je lub wywieź poza sad.
- **Sadzonki:** porzeczek i agrestu, po opadnięciu liści.
- **Zbiory:** jabłka i gruszki późne, winogrona późnych odmian, śliwy węgierki (początek miesiąca).

Wskazówka: opadłe liście chorych jabłoni i gruszy trzeba usunąć z sadu; to w nich choroba przezimowuje.

Listopad

Liście opadają, a drzewa wchodzą w spoczynek. To najlepszy miesiąc na sadzenie drzew owocowych z gołym korzeniem, dopóki ziemia nie zamarznie.

Co ciąć

Gatunek	Zadanie
Jabłoń, grusza	Nie spieszyć się: cięcie zimowe najlepiej w lutym–marcu; jesienią tylko gałęzie połamane.
Porzeczki i agrest	Cięcie zimowe od lutego; po opadnięciu liści tylko usunąć suche pędy.
Winorośl	Jeszcze nie; czekać do końca zimy.
Śliwa, wiśnia, czereśnia, brzoskwinia	Nie ciąć.

Co szczepić

Nie szczepi się. Można ściąć **sadzonki drewniejące** porzeczek, agrestu i winorośli i posadzić je w szkółce albo przechować w wilgotnym piasku.

Inne prace

- **Sadzenie:** drzewa z gołym korzeniem w listopadzie, dopóki ziemia nie zamarznie i nie jest zalana. Zanurz korzenie w wodzie przed sadzeniem i nie zakopuj miejsca szczepienia.
- **Nawożenie podstawowe:** dobrze rozłożony kompost; ściółka z liści lub słomy.
- **Ochrona:** pobiel pnie rozcieńczonym mlekiem wapiennym (przeciw pękaniu kory od mrozu i słońca) i zabezpiecz młode drzewka przed zającami.
- **Podlewanie:** tylko jeśli jesień jest bardzo sucha; przed mrozami podlej nowo posadzone drzewa.
- **Zbiory:** brak; ewentualnie ostatnie jabłka i gruszki zimowe do przechowalni.

Wskazówka: przy sadzeniu odsuń ziemię od szyjki korzeniowej i zrób wokół misę, aby woda deszczowa zostawała przy korzeniach.

Grudzień

Zima. Drzewa w spoczynku, dni krótkie, często mróz i śnieg. Główne cięcie zimowe zaczyna się dopiero pod koniec stycznia i w lutym; w grudniu zajmuj się ochroną i planowaniem.

Co ciąć

Gatunek	Zadanie
Jabłoń, grusza	Nie spieszyć się: główne cięcie zimowe od lutego. W grudniu tylko gałęzie połamane przez śnieg.
Porzeczki i agrest	Czekać do lutego–marca.
Winorośl	Czekać do końca lutego–marca.
Śliwa, wiśnia, czereśnia, brzoskwinia	Nie ciąć.

Co szczepić

Nie szczepi się. W dni łagodne można zacząć ścinać zrazy (grudzień–luty), jeśli związesz je i przechowasz w wilgotnym piasku albo w lodówce; unikaj dni z mrozem poniżej –10 °C.

Inne prace

- **Sadzenie:** drzewa tylko wtedy, gdy ziemia nie jest zamarznięta; w przeciwnym razie czekaj do marca.

- **Opryski zimowe:** preparat miedziowy na brzoskwini, śliwie i jabłoni w dni bez mrozu.
- **Ochrona:** chroń młode drzewka przed zającami i mrozem (osłony na pnie, ściółka wokół pni).
- **Konserwacja:** wyczyść, naostrz i zdezynfekuj narzędzia; sprawdź drabiny i rękawice.
- **Zbiory:** brak; sprawdzaj przechowywane jabłka i gruszki.

Wskazówka: wykorzystaj dni słotne na planowanie roku: co ciąć, co szczepić, co sadzić. Podsumowanie roczne, które następuje, daje pełny obraz.

Podsumowanie roczne: 10 gatunków

Tabela do szybkiego sprawdzenia, dla centralnej Polski. W zimnych regionach opóźnij terminy o 2–4 tygodnie; w cieplejszych przyspiesz je.

Gatunek	Cięcie zimowe	Cięcie letnie	Szczepienie
Jabłoń	Luty–marzec	Lipiec–sierpień (wilki)	W rozszczep/za korę koniec marca–kwiecień; okulizacja sierpień
Grusza	Luty–marzec	Lipiec–sierpień (wilki)	W rozszczep/za korę koniec marca–kwiecień; okulizacja sierpień
Śliwa	Tylko poprawki (formowanie młodych: marzec)	Lipiec–sierpień, po zbiorach	W rozszczep/za korę kwiecień; okulizacja lipiec–sierpień
Czereśnia	Nie	Lipiec–sierpień, po zbiorach	Za korę/w rozszczep kwiecień; okulizacja lipiec–sierpień

Wiśnia	Nie (lekka korekta pod koniec zimy)	Lipiec–sierpień, po zbiorach	Za korę/w rozszczep kwiecień; okulizacja lipiec–sierpień
Brzoskwinia	Marzec–kwiecień (nabrzmiewanie pąków)	Maj–lipiec (przerzedzanie, przycinanie)	Okulizacja kwiecień–maj lub lipiec–sierpień
Winorośl	Marzec (koniec lutego w ciepłych regionach)	Maj–lipiec (cięcie zielone)	Szczepienie kwiecień; sadzonki luty–marzec
Porzeczka czerwona	Luty–marzec	Lipiec (skrócenie bocznych)	Sadzonki jesień–koniec zimy
Agrest	Luty–marzec	Czerwiec–lipiec	Sadzonki jesień–koniec zimy
Malina	Luty (powtarzająca: tuż przy ziemi)	Lipiec–sierpień (wyciąć pędy po owocowaniu)	Odrosty jesień lub koniec zimy

Zasady do zapamiętania

- **Ziarnkowe (jabłoń, grusza):** zima, luty–marzec.
- **Pestkowe (śliwa, czereśnia, wiśnia):** lato, po zbiorach, w suchą pogodę.
- **Brzoskwinia:** koniec zimy i wczesna wiosna, przy nabrzmiewaniu pąków, z poprawkami latem.
- **Krzewy jagodowe i winorośl:** własne zasady, zawsze z uwagą na pędy z tego roku.

Wskazówka: przepisz tę tabelę i powieś ją w szopie. Zaznaczaj ołówkiem, co już zrobiłeś w danym roku.